

Fișa suspiciunii de plagiat / Sheet of plagiarism's suspicion**Indexat la:
0111/04****Opera suspicionată (OS)
Suspicious work****Opera autentică (OA)
Authentic work**

OS | MASTACAN, O. Pedeapsa capitală în dreptul românesc. Pref: MOLNAR, I. București: Universul juridic. 2010.

OA | POENARU, I. Pedeapsa cu moartea „pro” sau „contra”? București: Lumina Lex. 1994.

Incidența minimă a suspiciunii / Minimum incidence of suspicion

p.15:01 – p.17:17

p.04:01 – p. 06:26

p.35:27 – p.40:12

p.75:05 – p. 79:25

p.53:01 – p.56:20

p.84:01 – p. 88:06

p.59:01 – p.63:06

p.99:01 – p.103:17

Fișa întocmită pentru includerea suspiciunii în Indexul Operelor Plagiate în România de la www.plagiate.ro**Precizare:**

Prin notația p.15:01 – p.17:17 se înțelege că fragmentul de text preluat fără indicarea provenienței în opera suspicionată este cuprins integral între rândul 01 al pag.15 și rândul 17 al pag.17.

BCU Cluj-Napoca

LEGAL201105991

Olivian Mastacan

Pedeapsa capitală în dreptul românesc

Prefață de
**Dr. Ioan
MOLNAR**

Monografii

Editat de S.C. Universul Juridic S.R.L.

Copyright © 2010, S.C. Universul Juridic S.R.L.

Toate drepturile asupra prezentei ediții aparțin
S.C. Universul Juridic S.R.L.

Nicio parte din acest volum nu poate fi copiată fără
acordul scris al S.C. Universul Juridic S.R.L.

**NICIUN EXEMPLAR DIN PREZENTUL TIRAJ NU VA FI
COMERCIALIZAT DECÂT ÎNSOȚIT DE SEMNĂTURA
ȘI ȘTAMPILA EDITORULUI, APLICATE PE INTERIORUL
ULTIMEI COPERTE.**

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
MASTACAN, OLIVIAN

Pedeapsa capitală în dreptul românesc / Olivian Mastacan. -
București : Universul Juridic, 2010

ISBN 978-973-127-328-0

REDACȚIE: tel./fax: **021.314.93.13**
tel.: **0732.320.665**
e-mail: **redactie@universuljuridic.ro**

DEPARTAMENTUL telefon: **021.314.93.15; 0733.673.555**
DISTRIBUȚIE: tel./fax: **021.314.93.16**
e-mail: **distributie@universuljuridic.ro**

www.universuljuridic.ro

**COMENZI ON-LINE,
CU REDUCERI DE PÂNĂ LA 15%**

PREFAȚĂ

Lucrarea elaborată de domnul Olivian Mastacan reușește o amplă și aprofundată trecere în revistă a problematicii pedepsei capitale, din perspectivă istorică, în spațiul juridic românesc și universal. Lucrarea este în mod judicios structurată pe cinci titluri, după cum urmează: I – Considerații generale privind instituția pedepsei; II – Concepții privind pedeapsa cu moartea; III – Reglementarea pedepsei capitale în dreptul românesc; IV – Justiția penală în Principatele Române; V – Reglementarea pedepsei capitale în legislația comparată.

În partea introductivă a lucrării, autorul definește în mod succint viața ca și concept, din punct de vedere biologic, social și juridic, subliniind în același timp aspirația individuală, dar și colectivă, de prelungire a vieții, de îmbunătățire a acesteia, dar și preocuparea de protejare a vieții prin mijloacele dreptului, în general, și ale dreptului penal, în special. În continuare, în aceeași manieră sintetică este definită moartea, ca proces care pune capăt vieții, proces care, cel puțin din punct de vedere fizic, este natural și ireversibil. Moartea, ca fenomen ce pune capăt vieții, cât și momentul în care aceasta survine, se poate datora unor cauze naturale, deoarece, așa cum se observă, viața însăși este o premisă a morții, dar moartea poate fi și consecința unor cauze accidentale, deseori culpabile. Plecând de la aceste premise generale, autorul își fixează obiectul cercetării științifice, respectiv, problematica suprimării dreptului la viață a unui om cu titlu de pedeapsă, cu specială referire la spațiul juridic românesc.

În primul titlu (Considerații privind instituția pedepsei), autorul subliniază faptul că reacția de apărare a comunităților sociale față de comportamente individuale sau chiar colective neconvenabile a fost o realitate istorică permanentă. Dreptul de a pedepsi, ca instrument de protejare a unor interese individuale sau colective, a fost, de principiu, dintotdeauna recunoscut.

profani, autorul se declară adeptul soluției aboliționiste, cu argumente pertinente, după opinia noastră.

Referirile autorului poartă atât asupra doctrinei și dreptului pozitiv, cât și asupra jurisprudenței în materie. Toate aceste domenii sunt abordate din perspectiva contextului istoric specific diferitelor etape (perioada prestatală, perioada antică, perioada Evului Mediu, perioada modernă și contemporană). Lucrarea are, în mod firesc am zice, caracterul unei cercetări științifice interdisciplinare.

Comentariile, deseori originale, ale autorului, asupra ideilor teoretice exprimate în legătură cu pedeapsa capitală, ori cu privire la diferitele soluții de reglementare în dreptul pozitiv de-a lungul vremurilor, cât și asupra jurisprudenței, conturează într-o lumină clară evoluția instituției pedepsei capitale și încearcă să prefigureze posibilele evoluții în viitor.

Conf. dr. Ioan Molnar

penale: „Pentru noi, aceasta este justiția; noi primim plata faptelor noastre; dar el [Isus] nu a făcut nimic rău”.

Astfel, afirmând superioritatea iertării, Evanghelia nu exclude nici pedeapsa în general, nici pedeapsa cu moartea în special.

Pe scurt, există *un principiu* – iertarea ofenselor și renunțarea la răzbunare – și *o excepție* – posibilitatea unei sancțiuni punitive în caz de *scandal* public, ceea ce lasă decizia pedepsei autorității publice, cea care gestionează *regatul acestei lumi*.

Acest punct este perfect lămurit chiar de la mijlocul primului secol de către sfântul Pavel. În scrisoarea sa către *ecclesia* (comunitate = biserică) creștină a Romei, apostolul Gentililor (adică cel care anunță Evanghelia noniudeilor, grecilor și romanilor) recunoaște legalitatea unei autorități politice *distincte* de comunitatea creștină: „*fiecare să se supună autorităților responsabile, căci nu există deloc putere care să nu vină de la Dumnezeu, și cele care există sunt constituite de Dumnezeu*”.

Plecând de aici, Pavel recunoaște necesitatea unei justiții statale care poate fi, la fel ca justiția romană, de tip represiv: „*căci nu fără motiv autoritatea poartă spadă; ea este un instrument al lui Dumnezeu pentru a face justiție și pentru a pedepsi pe cei care fac rău*”.

Aceasta este moștenirea, complexă, a iudeo-creștinismului. Ea se va combina, în cadrul *romanitas*, cu aportul, de asemenea complex, al culturii greco-romane.

Secțiunea a III-a *În Antichitate*

În Antichitate, unii gânditori au justificat represiunea ca fiind un instrument al statului. Platon, de exemplu, considera condamnarea la moarte și executarea infractorilor ca folositoare statului prin exemplul dat celor răi. În lucrarea *De legibus*, el prescria pedeapsa capitală pentru *concusivne*, oricare ar fi fost suma de a cărei însușire un individ se făcea vinovat, pentru medicul care, cu intenție, omora sau încerca să omoare animalele

sau albinele altuia, precum și pentru cel care căuta să facă rău prin farmece.

În Roma antică, Aulus Gellius, Caton și alți doctrinari se pronunțau pentru pedeapsa cu moartea.

Însuși Seneca, autor al lucrării *De clementia*¹, în care susținea blândețea pedepselor, se afirma în lucrarea *De ira* ca partizan al pedepsei cu moartea: „*interim optimum misericordiae genus est occidere*”², idee care va fi reluată peste câteva secole de Nietzsche în *Așa grăit-a Zarathustra*³.

Cicero, nu numai că era pentru pedeapsa cu moartea, pe care el însuși o obținuse pentru trădătorii republicii, dar admira supliciul executării acestei pedepse pentru paricizi, edictat de *Legea Pompeia*, prin care vinovatul era lipsit de elementele necesare existenței omului: apa, aerul și pământul.

Cezar, pe care Salustius îl numește sugrumătorul republicii romane, a combătut totuși pedeapsa cu moartea.

Practicienii dreptului roman au încercat uneori să înlăture pedeapsa cu moartea pentru cel de-al treilea furt comis de aceeași persoană, considerând că nu s-ar fi săvârșit decât o singură infracțiune.

Conceptii ale dreptului natural, dezvoltate pe baze teologice, au justificat arbitrarul judiciar, cruzimea pedepselor și practica intensă a pedepsei cu moartea în statele Evului Mediu.

Comentatorii și juriștii practicieni au promovat ei înșiși asemenea concepții.

În *Sententiarum receptarum*⁴, Iulius Clarus a pledat pentru necruțătoarea exterminare a ereticilor. Prospero Farrinaccius s-a pronunțat, de asemenea, pentru o intransigentă atitudine față de erezie și blasfemie, fiind el însuși un adept fervent al torturii, iar Benedict Carpzow, judecător și profesor la Universitatea din Leipzig, a rămas cunoscut în istoria dreptului penal, cu toate

¹ L. A. Seneca, *De beneficiis. De clementia (Despre binefaceri. Despre îngăduință)*, trad. de I. Costa și O. Gordon, ediție îngrijită de I. Costa; note, indice. Studiu introductiv de A. Bănățeanu, t. II, Ed. Polirom, Iași, 2005.

² *Uneori cel mai bun mod de milostivire este uciderea.*

³ Nietzsche, *Așa grăit-a Zarathustra*, Ed. Antet, București, 2000.

⁴ www.libreriasanfrancesco.it.